

ਐਸ ਐਸ ਸੋਢੀ, ਜੇ.
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਸ਼ਨ 'ਤੇ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,
ਬਨਾਮ .
ਐਸ.ਐਮ.ਟੀ. ਕੈਲਾਸ਼ ਰਾਣੀ, - ਜਵਾਬਦੇਹ.
ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ 1992 ਦੇ 4156-ਐਮ
11 ਸਤੰਬਰ, 1992

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ (1974 ਦਾ II) - ਕੀ ਕਿਸੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੀਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ - ਹੋਲਡ - ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗਜ਼ ਦੀ ਪੈਡੈਸੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਸੇ ਕਾਰਨ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀ।

(ਪਰਾ ੬)

ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਸੇ ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਿਰਫ ਲੀਬਿਤ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਜੇਕਰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲੀਬਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦੀਵਾਨੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਸੇ ਕਾਰਨ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਜਾਂ ਨਾਜ਼ੁਕ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ - ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਰਾਹ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਲੰਮੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਹਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਗੁਆਉਣ ਜਾਂ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਚਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਣਾ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਵਿਵਿਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕੈਲਾਸ਼ ਰਾਣੀ, ਸਹਾਇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ 10 ਸਤੰਬਰ, 1991 ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। .

ਐਚ.ਐਸ.ਰਿਆੜ, ਐਡੀ. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਏ.ਜੀ.ਪੰਜਾਬ

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਨ.ਐਸ.ਭਾਟੀਆ /

ਨਿਰਣਾ

ਐਸਐਸ ਸੋਢੀ, ਏ.ਸੀ.ਜੇ

(1) ਇੱਥੇ ਮਾਮਲਾ ਹੈ! (ਸਥਾਈ ਸਟੇਅ-ਟੋਫੀਕਰਿਮਿਨਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ) ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅੱਗੇ ਵਧੋ।

ਅਸਲ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਮਾਰਚ 1990 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਰੁਪਏ ਦਾ ਇੱਕ ਖਰੜਾ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੈਸਰਜ਼ ਸੰਦੀਪ ਨਿਟਵੇਅਰਜ਼ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 1,67,500, ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਤੱਤੀਹੱਲੀ ਤੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਜਵਾਬਦਾਰੀ ਲੀਨਾ ਰਾਣੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਸੀ ਬੈਂਕ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ 14 ਮਾਰਚ 1990 ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕੈਲਾਸ਼ ਰਾਣੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਲੀਨਾ ਰਾਣੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਕੈਲਾਸ਼ ਰਾਣੀ ਲੀਨਾ ਰਾਣੀ ਦੀ ਭਾਬੀ ਹੈ। ਰਵੇਲਾਸ਼ ਰਾਣੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰੁਪਏ ਲਈ ਡਰਾਫਟ. ਬੈਂਕ ਤੋਂ 1,67,500 ਰੁਪਏ ਕਢਵਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਮਨਜ਼ੀਤ ਕੁਮਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੈਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਲੀਨਾ ਕਾਨੀ ਨੂੰ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਮੈਸਰਜ਼ ਸੰਦੀਪ ਨਿਟਵੇਅਰਜ਼ ਸੀ, ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਅਰਜ਼ੀ। ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ 30 ਮਾਰਚ, 1990 ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਸੰਦੀਪ ਨਿਟਵੇਅਰਜ਼ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਨੇ ਲੀਨਾ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਰਾਣੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1990 (ਉਸ ਦਿਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ 20) ਨੂੰ ਥਾਣਾ ਡਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 4, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਲੀਨਾ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਰਾਣੀ ਖਿਲਾਫ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 406, 420, 468 ਅਤੇ 471 ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ, 10 ਮਈ, 1990 ਨੂੰ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਲੀਨਾ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਡਰਾਫਟ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਮੰਗਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ, 16 ਜੁਲਾਈ, 1990 ਨੂੰ, ਲੀਨਾ ਰਾਣੀ ਨੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਭਾਵ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਕਤ ਡਰਾਫਟ ਦੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ। ਇਹ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ 22 ਮਈ, 1991 ਨੂੰ, ਲੀਨਾ ਰਾਣੀ ਨੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਕੈਲ ਐਸ਼ ਰਾਣੀ ਵਿਰੁੱਧ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ 10 ਸਤੰਬਰ, 1991 ਦੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਹੈ।

ਸਵਾਲ

(3) ਕਾਨੂੰਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਇੱਕੋ ਕਾਰਨ 'ਤੇ ਦੀਵਾਨੀ ਅਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੋਵੇਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਜਿਹੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।

(4) ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਵ/ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤਿਹਾ ਰਾਏ ਵੀ. ਸੂਰਜ ਕੁਮਾਰ (1) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, "ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਾਇਦਾਦ, ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ, ਉਸ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ, ਉਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਦਰ

(1) ਏਆਈਆਰ 1985 ਐਸਸੀ 628. ਕੁਝ ਕੇਸ ਵੀ ਉਸ ਦੇ Ine. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅੱਗਜ਼ਨੀ, ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਆਈਵੀਐਫ ਦੇ ਉਪਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਇੱਕ ਵਿਨਾਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਸਮੱਗਰੀ, ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਆਯਾਤ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ।

(5) ਐੱਮ.ਐੱਸ. ਸ਼ੈਰਿਫ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ (2) ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ;

ਦੀਵਾਨੀ ਅਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਤਭੇਦ ਹਨ। ਕੋਈ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਬੰਧਤ ਵੀ, ਕੁਝ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ। ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਚਾਰ ਸ਼ਰਮ ਦੀ ਪਸੰਦ ਹੈ।

ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਜਿਸਦਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਭਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਕਸਰ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਚਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਣਚਾਹੇ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹਰ

ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ ਸਭ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ। ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਯਕੀਨੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਤਾਜ਼ਾ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਖਿਸਕਣ ਦੇਣਾ ਅਣਚਾਹੇ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਯਾਦਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮੱਧਮ ਨਾ ਹੋ ਜਾਣ।

ਇਹ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਚਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(6) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣਾ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜੋ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਕੋਲ ਹੈ। ਕਰਨਾ ਫਾਈਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਸੇ ਕਾਰਨ 'ਤੇ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਰਾਹ ਅਪਣਾਉਣ ਨਾਲ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਲੰਮੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਕ ਜਿਵੇਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦਾ ਇੰਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬਚਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

(7) ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੰਨਾ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਲੀਨਾ ਰਾਣੀ ਜਾਂ ਕੈਲਾਸ਼ ਰਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਸਮੱਗਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ, ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਕਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਕਿਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਖਰੜਾ ਲੀਨਾ ਰਾਣੀ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਲੀਨਾ ਰਾਣੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਰੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਡਰਾਫਟ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬੈਂਕ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ, ਬਲਕਿ

ਲੀਨਾ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਰਾਣੀ ਵਿਰੁੱਧ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵੀ ਚਲੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਲੀਨਾ ਰਾਣੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ।

(8) ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(9) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਐੱਨ.ਐੱਸ. ਭਾਟੀਆ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਨਿਆਂਇਕ ਉਦਾਹਰਣਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਫੱਗੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (3) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮਿਊਂਸ਼ਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖਾਲੀ ਪਈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਆਰਜ਼ੀ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਏ ਸਨ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਉਸ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਊਂਸ਼ਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਨਾਲਾ ਬਣਾ ਕੇ ਪੱਕਾ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਹਾਲ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਰਜ਼ੀ ਹੁਕਮ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਪਰੰਤ ਮਿਊਂਸ਼ਪਲ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ - ਦਰਖਾਸਤ ਕਰਤਾ ਨੇ ਨਾਲੇ ਅਤੇ ਨਾਲੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਕੇ ਸ਼ਰਾਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 431, 432 ਅਤੇ 506 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਇੱਕੋ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿੰਦੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

(10) ਅੱਗੋਂ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਾਹਲਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (4) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਹ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ, ਜਾਅਲੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੱਗੂ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਥੇ ਵੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(11) ਮਾਹਲਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਹਵਾ ਸਿੰਘ (5) ਵਿਚ ਵੀ ਕੁਝ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਖਤਾਂ 'ਤੇ ਪਲਾਟ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਥੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਰਿਹਾ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਰਾਮ ਨਾਥ ਸੁਬੋਧ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (6) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਯੋਗਦਾਨ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸਦਾ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਖੇਤਰੀ ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਫੌਜੂ ਰਾਮ ਦੀ ਆਸਾਨੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(12) ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਲੀਨਾ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਰਾਣੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਪੂਰਵ ਨਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ

(4) 1986 (2) ਹਾਲੀਆ CR 564.

(5) 1991 (3) ਹਾਲੀਆ CR 101.

(6) 1989 (1) AICR 772,

ਕੀ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣਾ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਰੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇੱਕੋ ਹੀ ਹੋਵੇ।

(12) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦੀਆਂ।

(13) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲੀਨਾ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਰਾਣੀ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ

ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

(14) ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰ ਕਪਤਾਨ ਪੁਲਿਸ ਡੈੱਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ।

ਜੇ. ਐੱਸ. ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

ਐਨ ਕੇ ਸੋਢੀ, ਜੇ.

ਡਾ. ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ—ਜਵਾਬਦਾਰ।

1988 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ 822

17 ਸਤੰਬਰ, 1991

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950— 14 ਅਤੇ 226— ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪੀ.ਸੀ.ਐੱਮ.ਐੱਸ. ਕਲਾਸ II ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਮਨਜ਼ੂਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ-ਆਪਣੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਲਈ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੇਵਾ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ-ਹਾਲਾਂਕਿ, 3 ਤੋਂ 5 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਸਥਿਰ, ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਜ਼ੀਫਾ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ 1,200 PM— ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ ਅਤੇ "ਧਾਰਾ 14—*—

ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਕਲਾਸ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੀਸੀਐਮਐਸ ਕਲਾਸ II ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਇੱਕ ਕਲਾਸ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਮਕਸਦ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਲਈ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੇਵਾ ਸੀ